

ଘିକୁଆଁରୀ

ଘିକୁଆଁରୀ ମନୁଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ପୁରାତନ ବନୌଷଧିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ପ୍ରାଚୀନ ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଘିକୁଆଁରୀ ବା ଘୃତକୁମାରୀର ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ରହିଛି । ଏଣୁ ଏହାକୁ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଆୟୁର୍ବେଦ ଔଷଧ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଅଛି । ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୬୮ ରୁ ୩୦

ମଧ୍ୟରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା କ୍ଲିଷ୍ଟପାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରୁ ଚର୍ମକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଘିକୁଆଁରୀର ଉପଯୋଗ କରିଥିବାର ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଏହି ଗୁଳ୍ମ ଗାଁ ଗଣ୍ଡାରେ ଲୋକଙ୍କ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ଓ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଦେଖାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନରେ ଏହାକୁ ବାଡ଼ି ବଗିଚାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଲଗାଯାଇଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀର ଉତ୍ପତ୍ତି ପୂର୍ବ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା, କାନାରୀ ଦ୍ୱୀପ ଓ ସ୍ପେନରେ ବୋଲି ଜଣାଯାଏ । ସୋଡ଼ଜ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଏହି ଉଦ୍ଭିଦଟି ଫ୍ରେଞ୍ଚାଇଜ୍, ରୁଇନା, ଭାରତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଆସିଥିବାର ସୂଚନା ମିଳେ ।

ବିଭିନ୍ନଭାଷାରେ ନାମ	
ହିନ୍ଦୀ	: ଘିକନଡ଼ାର
ସଂସ୍କୃତ	: କୁମାରୀ
ଙ୍ଗରାଜୀ	: ଆଲୋଏ, ଇଣ୍ଡିଆନ ଆଲୋଏ
ତାମିଲ	: ଥାଜହାଇ
କନ୍ନଡ଼	: ଲୋଲୋସରା
ମରାଠି	: କୋରଫାଡ଼
ତେଲୁଗୁ	: କଳାବନ୍ଧ, ମୁଷାମ୍ବରମ୍
ଗୁଜୁରାଟି	: କୁମାର ପାଠୁ
ବଙ୍ଗଳା	: ଘ୍ରେତକୁମାରୀ
ପଞ୍ଜାବୀ	: କୁବାରଗନ୍ଧଲ

ଏବେ ଘିକୁଆଁରୀ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତରେ ଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ଗୁଷ୍ପ କରାଗଲାଣି । ଭାରତବର୍ଷର ରାଜସ୍ଥାନ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ, ଗୁଜୁରାଟ ଭଳି କେତେକ ରାଜ୍ୟରେ ଏହି ଚାଷ ବହୁଳ ପରିମାଣରେ କରାଯାଉଅଛି । ଆରବ ଦେଶରେ ଘିକୁଆଁରୀକୁ କବର ଉପରେ ଲଗାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଗଛରେ ଫୁଲ ଫୁଟିଲେ କବର ତଳେ ଥିବା ଆତ୍ମାର ସଦଗତି ହୁଏ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ।

ପ୍ରକାଶ

ଆୟୁର୍ବେଦରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବନୌଷଧିଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା ଏହି ଘିକୁଆଁରୀ ପ୍ରାୟ ୨୭୫ ଜାତିର ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୩୫ ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତରେ ଗୁଷ୍ପ କରାଯାଉଅଛି । ଏହି ୩୫ ପ୍ରକାଶ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଅଛି । ଏହି ତିନୋଟି ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଏଲୋ ବାର୍ବେଣ୍ଡିସ, ଏଲୋ ଭେରା ଓ ଏଲୋ ଫେରକ୍ସ । ଘିକୁଆଁରୀର ବୈଜ୍ଞାନିକ ନାମ ହେଲା ଆଲୋଏ ଭେରା । ଏହା ଲିଲିଆସି ପରିବାରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଘିକୁଆଁରୀ ବର୍ଷସାରା ବଂଧୁକା ଏକ ଗୁଳ୍ମ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ । ଏହି ଗଛର ଚୈତ୍ର ବେଶୀ ଗଭୀରକୁ ଯାଇ ନଥାଏ । ଏହାର ପତ୍ର ବା କାଣ୍ଡ ୩୦ ରୁ ୬୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଉଚ୍ଚ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ଏହି ଗଛଟି ମଧ୍ୟ ୩୦ ରୁ ୬୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମୋଟା ଓ ମାଂସଳ ଅଟେ । ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ୬୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଲମ୍ବ ୧୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଚଉଡ଼ା ଓ ୧.୫ ରୁ ୨ ସେଣ୍ଟିମିଟର ମୋଟା ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ପତ୍ର ଉପରେ ଛୋଟ ଧଳା ଧଳା ଚିହ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଏହି ପତ୍ରକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲେ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଲାଲୁଆ ଶସ୍ଥ ଥାଏ । ଏହି ଶସ୍ଥ କାଟି ଭଳି ଦେଖାଯାଏ । ଏହି

ଶସ୍ଥର ସ୍ୱାଦ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିକ୍ତ ଅଟେ । ମୂଳରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପତ୍ର ଦୁଇ ପାଖରେ କାଟି ରହିଥାଏ । ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମୂଳରୁ ଆଗ ଆଡ଼କୁ ସରୁ ହୋଇ ଅଗ୍ରଭାଗଟି ମୁନିଆ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ଚୈତ୍ର ବହୁତଗୁଡ଼ିଏ ଗୁଚ୍ଛ ଅକାରର ଥାଏ । ଗଛଟି ପୁରୁଣା ହୋଇଗଲେ ଏହାର ମଝି ଅଂଶରୁ ନାଡ଼ ସହ ଫୁଲ ବାହାରେ । ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ନାଡ଼ର ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଥାଏ । ଏହି ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ଧଳା ମିଶା ହଳଦିଆ ଓ ଗାଢ଼ କମଳା ରଙ୍ଗର ହୋଇଥାଏ । ଫାଲଗୁନ କିମ୍ବା ଚୈତ୍ର ମାସରେ ଏହି ଗଛରେ ଫୁଲ ଧରିଥାଏ । ଫୁଲ ହେଲା ପରେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଫଳ ହୁଏ । ଫଳ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ମଞ୍ଜି ସରୁଥାଏ ।

- ଗଛ :** ୧ ଫୁଟରୁ ୨ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ।
- ପତ୍ର :** ମୋଟା, ମାଂସଳ, ଧଳା ଚିହ୍ନଯୁକ୍ତ, ମୂଳରୁ ଆଗ ଆଡ଼କୁ ସରୁଆ ଓ ଦୁଇପାଖରେ ଛୋଟ କାମୁକ ।
- ଫୁଲ :** ଧଳା ମିଶା ହଳଦୀ ଓ ଗାଢ଼ କମଳା ରଙ୍ଗର, ଗୋଟିଏ ନାଡ଼ରେ ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଯେତେ ହୋଇ ବାହାରେ । ଫାଲଗୁନ ଓ ଚୈତ୍ର ମାସରେ ଫୁଲ ଧରେ ।
- ଫଳ :** ସବୁଜ ମଞ୍ଜିଯୁକ୍ତ ।

ରାସାୟନିକ ସଂରଚନା

ଘିକୁଆଁରୀରେ ସି-ଗୁକୋସାଇଡ୍ ଓ ବାରବାଲୋଇନ୍ ଆନ୍ଥ୍ରାଗ୍ଲାଇକୋସାଇଡ୍ ଭଳି ରେଚକ ପଦାର୍ଥ ମହଜୁଦ ଥାଏ, ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଏଥିରେ ଏଲୋଇନ୍, ଆଇସୋବାରବେଲିନ୍, ଇମୋଡିନ୍, ଜାଇସୋଫେନିକ ଅମ୍ଳ ଆଦି ରସାୟନ ମଧ୍ୟ ରହିଥାଏ । ଏହି ଗୁକୋସାଇଡ୍ ସବୁ ଘିକୁଆଁରୀ

ପ୍ରକାଶିତ ଅନୁଯାୟୀ ୪.୫ ପ୍ରତିଶତରୁ ୨୫ ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀରେ ମହକୁଦାଧିକାରୀ ବାରବୋଲାଜନ୍ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା, ଆଇସୋ ବାରବୋଲାଜନ୍, ବି-ବାରବୋଲାଜନ୍ ।

ଘିକୁଆଁରୀରେ ବେଟା କାରୋଟିନ୍ ଭିଟାମିନ୍ ବି-୧, ଭିଟାମିନ୍ ବି-୨, ଭିଟାମିନ୍ ବି-୩, ଭିଟାମିନ୍ ବି-୬, ଭିଟାମିନ୍ ଇ, ଫୋଲିକ୍ ଅମ୍ଳ ଓ କୋଲିନ୍ ମହକୁଦା ଥାଏ । ଏହାଛଡ଼ା କାଲସିୟମ, ମ୍ୟାଗନେସିୟମ, ସୋଡ଼ିୟମ, କପର୍, ଲୌହ, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍, ପୋଟାସିୟମ, ଦଣ୍ଡା, କ୍ରୋମିୟମ ଓ କ୍ଲୋରିନ୍ ଭଳି ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ମଧ୍ୟ ମହକୁଦା ଥାଏ । ଲାଇସିନ୍, ଥିଓନାଇନ୍, ଭାଲାଇନ୍, ମେଥିଓନାଇନ୍, ଲିଭସାଇନ୍, ଆଇସୋଲିଭସାଇନ୍, ଫିକାଇଲ୍, ଆଇଥାନାଇନ୍, ଟ୍ରାଇପ୍ଟୋଫେନ୍, ହିଷ୍ଟିଡାଇନ୍, ଆରଗିନାଇନ୍, ହାଇଡୋକ୍ସି ପ୍ରୋଲିନ୍, ଆସପାରଟିକ୍ ଅମ୍ଳ, ସେରିନ୍, ଗ୍ଲୁଟାମିକ୍ ଅମ୍ଳ, ପ୍ରୋଲିନ୍, ଗ୍ଲିସିରିନ୍, ଆଲାନାଇନ୍, ସିଷ୍ଟିନ୍ ଏବଂ ଟାଇରୋସିନ୍ ଭଳି ଆମିନୋ ଅମ୍ଳ, ଏ ସେଲ୍ୟୁଲୋଜି, ଗ୍ଲୁକୋଜ୍, ମ୍ୟାଗନେଜ୍, ଗାଲ୍ଫାକ୍ସୋଜ୍, ଆଲଡୋଜ୍, ଏଲ୍‌ହାମ୍‌ନୋଜ୍, ୟୁରୋନିକ୍ ଅମ୍ଳ, ଗ୍ଲୁକୋରୋନିକ୍ ଅମ୍ଳ ଏବଂ ଆରବିନୋଜ୍ ଭଳି ଶର୍କରା ଜାତୀୟ ପଦାର୍ଥ ଏଥିରେ ମହକୁଦା ଅଛି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଅକ୍ସିଡେନ୍, ଆମାଇଲେନ୍, କାଟାଲେନ୍, ଲିପେନ୍, ଆଲିନେନ୍ ଭଳି ଏନ୍‌ଜାଇମ୍ ମଧ୍ୟ ଘିକୁଆଁରୀରେ ଥାଏ ।

ବ୍ୟବହାର

ଔଷଧୀୟ ବ୍ୟବହାର

ଘିକୁଆଁରୀର ରସକୁ ମୁଖରେ ଘସିଲେ ମୁଣ୍ଡ ଥଣ୍ଡା ରହେ । ଘିକୁଆଁରୀ ଖଣ୍ଡକୁ ଅଳ୍ପ ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ତାର ରସକୁ ମିଶ୍ରିଗୁଣ୍ଡ ସହ ମିଶାଇ ଖାଇଲେ ବାତପି ଶାନ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ଅଧାକପାଳି ମୁଣ୍ଡ ବିନ୍ଧା ନିମନ୍ତେ ଘିକୁଆଁରୀ ରସକୁ ନାକରେ ପକାଇଲେ ଉପଶମ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରସ ସାଙ୍ଗରେ ପିପ୍ପଳୀକୁ ଗୁଣ୍ଡ କରି ମିଶାଇ ଚାଟି କରି ଖାଇଲେ ଅସାଧ୍ୟ କାଶ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀ ଫୁଲକୁ ଘିଅରେ ଭାଜି ଖାଇଲେ ଶ୍ୱାସ, କାଶ ଆଦି ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ବାତରୋଗ ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ଘିକୁଆଁରୀ ରସରେ ସୈନ୍ଧବ ଲବଣ କିମ୍ବା ଅଦାରସ ମିଶାଇ ସାତଦିନ ସକାଳୁ ଖାଲି ପେଟରେ ଖାଇବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀ ପତ୍ରର ଗୋଟିଏ ପାଖରୁ ଖୋଳପା ବାହାର କରି କର୍ପୂର ଛି ବଥ ଉପରେ ଲଗାଇଲେ ସୁଫଳ ମିଳିଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀ ରସକୁ ହଳଦୀ ଗୁଣ୍ଡ ସହ ମିଶାଇ ଲଗାଇଲେ କୁଣ୍ଡିଆ ଆଦି ଚର୍ମରୋଗରୁ ଉପଶମ ମିଳିଥାଏ । ପୋଡ଼ି ଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ତୁରନ୍ତ ଘିକୁଆଁରୀ ରସ ଲଗାଇଲେ ଜଳାପୋଡ଼ା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦୂର ହେବା ସହିତ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଆଉ ଫୋଟକା ହୁଏ ନାହିଁ । ପୋଡ଼ି ଯାଇ ଘା' ହୋଇଥିଲେ ଘିକୁଆଁରୀ ରସ ସହ ଚିନି ମିଶାଇ ଲଗାଇଲେ ଘା' ଶୀଘ୍ର ଶୁଖିଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀ ରସକୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ନକ୍ଷତ୍ରରେ ସଂଗ୍ରହ କରି ଥରେ ମାତ୍ର ନାକରେ ପକାଇଲେ କାମଳ ରୋଗ ଭଲ ହୁଏ । ଏହି ରସକୁ ସୈନ୍ଧବ ଲବଣ ସହ ମିଶାଇ ସେବନ କରିବା ସହିତ ଏହି ରସକୁ ପେଟରେ ଲଗାଇଲେ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ

ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ବା ଅଧିକ ଦିନ ଧରି ସେବନ କରିବା କ୍ଷତିକାରକ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଚନ୍ଦ୍ରୋଗର ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ଘିକୁଆଁରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଆଖିଲାଲ୍ ପଡିଲେ ବା ଗରମ ଲାଗିଲେ ଘିକୁଆଁରୀର ରସକୁ ଅଞ୍ଜନ ଭଳି ଆଖିରେ ଲଗାଇବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆଖି ଭଲ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଖିରେ ଥିବା ଦରଜ ଓ ପୀଡ଼ା ଆଦି ମଧ୍ୟ ଉପଶମ ହୋଇଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟି ଗାଈ ଘିଅରେ ଭାଜି ୨୧ ଦିନ ସକାଳୁ ଖାଲିପେଟରେ ଖାଇଲେ ଅପସ୍ମାର ରୋଗ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ପାଣିରେ ଘିକୁଆଁରୀ ରସକୁ ମିଶାଇ ସେବନ କଲେ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଧାତୁ ପୁଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀ ସହ ଚିନି ମିଶାଇ ଖାଇଲେ ଗନେରିଆ ରୋଗ ଭଲ ହୁଏ । ହଳଦୀ ସାଙ୍ଗରେ ଏହି ରସକୁ ମିଶାଇ ୧୫ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଇଲେ ପୁରୁଷ ଲୋକମାନଙ୍କର ମେହ, ପ୍ରମେହ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରଦର ରୋଗ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ସେବନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଗର୍ଭାଶୟର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଦୂର ହେବା ସହ ରତ୍ନବୋଧ, ରତ୍ନବାଧକ ଆଦି

ଦୋଷ ମଧ୍ୟ ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ଯାବତୀୟ ପେଟରୋଗର ଉପଶମ ନିମନ୍ତେ ଘିକୁଆଁରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପକାରୀ । ଘିକୁଆଁରୀ ରସରେ କଳିଚୂନ ମିଶାଇ ନିୟମିତ ଖାଲି ପେଟରେ ସେବନ କଲେ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦୂର ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କ୍ଷୁଧା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରସ ସହ ଅଳ୍ପ ମିଶ୍ରିଗୁଣ୍ଡ ମିଶାଇ ଏକ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଇଲେ କୃମି ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ଏହାର ରସକୁ

ଗାଈଘିଅ ସହ ଭାଜି ଖାଇଲେ ପେଟରେ ଥିବା ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ଅରୁଚି, ଅଗ୍ନିମାନ୍ଦ୍ୟ, ଗୁଳ୍ମ, ପ୍ଳୀହା ଓ ଯକୃତ ବିକାର ଆଦି ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଲାଗୁନଥିଲେ ବା ପିଲା ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ ଘିକୁଆଁରୀ ରସ ଏକ ଚାମଚ ସହ ଶତାବରୀ ରସ ଏକ ଚାମଚ, ଅଣଖୁଆ ମୂଳର ରସ ଏକ ଚାମଚ ଓ ଚିନି ବା ଗୁଡ଼ ଏକ ଚାମଚ ମିଶାଇ ମାସେ ଦୁଇମାସ ଖୁଆଇଲେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେହରେ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ପିଲାମାନଙ୍କର ଝାଡ଼ା ହେଉନଥିଲେ ଘିକୁଆଁରୀ ରସ ଓ ଜଡ଼ା ତେଲ ଏକାଠି ମିଶାଇ ଶିଶୁର ନାହିଁ ଚାରିପଟେ ମାଲିସ କଲେ ସହଜରେ ଝାଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । କୁକୁର କାମୁଡ଼ିଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଘିକୁଆଁରୀ ସୈନ୍ଧବ ଲବଣ ମିଶାଇ ସାମାନ୍ୟ ଗରମ କରି ଲଗାଇ ପଟି ବାନ୍ଧିଲେ ବିଷ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । କ୍ଷତ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ଶୁଖିଯାଏ । ରକ୍ତଝାଡ଼ା ହେଉଥିଲେ ତଟକା ଘିକୁଆଁରୀ ଖଣ୍ଡେ ଆଣି ପାଣିରେ ଅଧଘ ୧୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁଡ଼ାଇ ରଖିବ । ଏହାପରେ ସେଥିରୁ ଚୋପାକାଡ଼ି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟି ମିଶ୍ରି ଏକ ତୋଳା ସହ ମିଶାଇ ସେବନ

କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ମସିହା ସ୍ଥିର ହେବା ନିମନ୍ତେ ଘିକୁଆଁରୀ ରସକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଘଷାଯାଇଥାଏ । ଗାଈ କ୍ଷୀର ଦେଉନଥିଲେ ଘିକୁଆଁରୀ ଗଛର ଚେରକୁ ବାଟି ପିଇବାକୁ ଦିଆଯାଏ । ପ୍ରମେହ ରୋଗର ଉପଶମ ନିମନ୍ତେ ଅଧସେର ଘିକୁଆଁରୀ ରସକୁ ଭଲଭାବରେ ଚକଟିବାକୁ ହୁଏ । ଗୋଟିଏ କରେଇରେ ଅଧସେର ଗାଈଘିଅକୁ ଭଲଭାବେ ଗରମ କରି ଚକଟା ହୋଇଥିବା ଘିକୁଆଁରୀକୁ ସେଥିରେ ପକାଇ ଅଧଘ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ ନିଆଁରେ ପାକ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ବହଳିଆ ହୋଇଗଲାପରେ ରୁଲିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଛୋଟ ଛୋଟ ଲତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଏହି ଲତୁକୁ ସକାଳୁ ଖାଲି ପେଟରେ ଖାଇ ଅଧପାଏ କ । କ୍ଷୀର ପିଇବାକୁ ହୁଏ । ଏହିପରି ୪୦ ଦିନ ଖାଇଲେ ଶରୀରର ଦୁର୍ବଳତା ଦୂର ହେବା ସହ ପ୍ରମେହ ରୋଗ ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ଏହା ରକ୍ତରେ ଶର୍କରାକୁ କମ୍ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପକାରୀ । ପି ବୁଦ୍ଧି ହେଲେ ଘିକୁଆଁରୀ ଫୁଲକୁ ଔଷଧ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହାଛଡ଼ା ଆମାଶୟ ଝାଡ଼ା ରୋଗରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଫୁଲ ଔଷଧ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଫୁଲକୁ ଘିଅରେ ଭାଜି ସେବନ କଲେ କାଶ, କଫ, ଶର୍ଦ୍ଧି ଆଦି ରୋଗ ଭଲ ହୋଇଥାଏ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର

ଘିକୁଆଁରୀରୁ ଚର୍ମ ନିମନ୍ତେ କ୍ରିମ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ । ବ୍ରଣ ନିରୋଧିତ , ମହକୁଦ ଥିବାରୁ ଏହା ମୁହଁ ଓ ଦେହ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କ୍ରିମ୍ରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀ ଶସରେ ଚର୍ମକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣରୁ ରକ୍ଷାକରିବାର କ୍ଷମତା ରହିଛି । ଘିକୁଆଁରୀ ପାକସ୍ଥଳୀ ସମସ୍ୟାରେ ଏକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାନୀୟ ଭାବେ କାମରେ ଆସିଥାଏ । ଏଣୁ ଅନେକ ଦେଶରେ ଏହାକୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷାକାରୀ ପାନୀୟ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବାର ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଘିକୁଆଁରୀରୁ କେଶରେ ବ୍ୟବହାର ନିମି ତୈଳ ଭଳି ପଦାର୍ଥ ଓ ଲିପିଷ୍ଟି ଆଦି ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରକାର

ବ୍ୟବସାୟିକ ଭି୍ରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଘିକୁଆଁରୀ ଆଜିକାଲି ରୂଷ କରାଯାଉଅଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାରି ହେଲା, ଆ.ଇ.ସି. ୧୧୧୨୭୧, ଆଇ.ସି. ୧୧୧୨୮୦, ଆଇ.ସି. ୧୧୧୨୭୯ , ଆଇ.ସି. ୧୧୧୨୭୩, ଆଇ.ସି. ୧୧୧୨୭୯ ଏବଂ ଆଇ.ସି. ୧୧୧୨୭୭ ।

ରୂଷ

ମାଟି

ଘିକୁଆଁରୀ ବିଭିନ୍ନ କିସମର ମାଟିରେ ବଢ଼ିପାରେ, ଏହା ବାଲିଆ ମାଟିରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଦୋରସା ମାଟି ସବୁ ମାଟିରେ ଭଲ ହୁଏ । ଏହା ୮.୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପି.ଏଚ୍ ଥିବା ମାଟିରେ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟଧିକ ପାଣି ଜମୁଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଏହା ବଢ଼ିପାରେ ନାହିଁ । ଘିକୁଆରୀ ଗଛର ଚେର ମାଟି ଭିତରେ ବେଶୀ ଗଭୀରକୁ ଯାଏ ନାହିଁ । ଏହା ଏକରୁ ଦେଢ଼ ଫୁଟ ଗଭୀର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥାଏ ।

ଜଳବାୟୁ

ଘିକୁଆଁରୀ ସାଧାରଣତଃ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରୁ ଜୁନ୍ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ରୁଷ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଗଛ ଭାରତବର୍ଷର ସବୁସ୍ଥାନରେ ସବୁ ଜଳବାୟୁରେ ଉପେଇପାରେ ଏହା ଆର୍ଦ୍ର କିମ୍ବା ଶୁଷ୍କ ଜଳବାୟୁ ଉଭୟରେ ବଢ଼ିପାରେ । ବାର୍ଷିକ ୩୫ ରୁ ୪୦ ସେଫିମିଟର ବୃଷ୍ଟିପାତର ଆରମ୍ଭ କରି ୧୫୦ ରୁ ୨୦୦ ସେଫିମିଟର ବୃଷ୍ଟିପାତ ହେଉଥିବା ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ବଢ଼ିପାରେ । କିନ୍ତୁ ଶୁଷ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶସ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଜଳସେଚନର ଆବଶ୍ୟକତା ହୋଇଥାଏ ।

ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି

ରୁଷ ପୂର୍ବରୁ ଜମିରୁ ଅନାବନା ଘାସଗଛସବୁ ବାଛି ଦେଇ ଜମିକୁ ଦୁଇଥର ହଳକରି ମାଟିକୁ ଗୁଣ୍ଡ କରିଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଜମିରୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ପାଣି ନିଷ୍କାସନ ନିମନ୍ତେ ଛୋଟ ଛୋଟ ନାଳି ତିଆରି କରିଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହାପରେ ଜମିରେ ଏକର ପିଛା ୫ଟନ୍ ଗୋବରଖତ ଦିଆଯାଇ ଜମିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଏକର ପିଛା ୨୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ନିମ ପିଡ଼ିଆ ଦେଲେ ଫସଲ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ଲଗାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଜମିକୁ ଚାଷ କରି ଦେଢ଼ଫୁଟ ଅନ୍ତରେ ହୁଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ହୁଡ଼ାର ଉଚ୍ଚତା ପ୍ରାୟ ଏକଫୁଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଚାରା ରୋପଣ

ସାଧାରଣତଃ ଘିକୁଆଁରୀର ମାଟିତଳେ ଥିବା ଚେର (ରୁପାନ୍ତରିତ କାଣ୍ଡ)କୁ କାଟି ଜମିରେ ଲଗାଯାଇଥାଏ । ୧୫ ରୁ ୧୮ ସେଫିମିଟର ଲମ୍ବର ଏହି ପୁଆକୁ କାଟି ଗଛକୁ ଗଛ ୬୦ ସେଫିମିଟର ଓ ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ୩୦ ରୁ ୪୫ ସେଫିମିଟର ଛାଡ଼ି ଲଗାଇବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପୁଆ ସବୁକୁ ଏପରି ଭାବରେ ଲଗାଯାଇଥାଏ ଯେ ଯେପରି ପୁଆଟିର ଦୁଇ ଦୃତୀୟାଂଶ ଭାଗ ମାଟିତଳେ ରହିବ । ଏକ ଏକର ଜମି ନିମି ପ୍ରାୟ ୨୫୦୦୦ ପୁଆ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ଜଳସେଚନ

ଗଛ ଜମିରେ ଲଗାଇବା ପରେ ପରେ ଜଳସେଚନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜମିର ଆର୍ଦ୍ରତାକୁ ଭିକିରି ଗଛ ବଢ଼ିବା ସମୟରେ ଥରେ ଥରେ ଜଳସେଚନ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ବର୍ଷକୁ ୪ ରୁ ୫ଥର ଜଳସେଚନ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଗଛ ଗୁରିପାଖରେ ପାଣି ଜମି ନରହିବା ଉଚିତ । ଘିକୁଆଁରୀର ପତ୍ରରେ ଜଳଧାରଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାଏ । ପ୍ରବଣ ଖରାଦିନରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଗଛ ବିନା ପାଣିରେ ବଢ଼ିଥାଏ ।

ଘାସବହା

ବର୍ଷକୁ ଅନ୍ତତଃ ଦୁଇଥର ଘାସ ଓ ଅନାବନା ଗଛ ବାଛିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯଦ୍ୱାରାକି ଘିକୁଆଁରୀ ଗଛ ଭଲ ବଢ଼ିପାରିବ ।

ରୋଗଯୋଜ

ସାଧାରଣତଃ ଘିକୁଆଁରୀ ଗଛ ବିଶେଷ ରୋଗଯୋଜଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୁଏନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏବେ କିଛି ବର୍ଷ ହେଲା ଅଲଟାରନାରିଆ ଅଲଟରନେଟା ଏବଂ ପଥୁକାରିୟମ୍ ସୋଲାନା ନାମକ ରୋଗ ଦ୍ୱାରା ଭାତବର୍ଷରେ ଘିକୁଆଁରୀର ପତ୍ରରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦାଗ ହୋଇଯିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଉଛି ।

ଅମଳ ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ

ଗଛ ଲଗାଇବାର ହାରାହାରି ୧ ବର୍ଷ ପରେ ଏହି ଗଛରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ, ଅମଳ କଲାବେଳେ ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଓପାଡ଼ି ଦିଆଯାଏ କିମ୍ବା ଟ୍ରାକ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ବାହାର କରାଯାଇଥାଏ । ମାଟି ତଳେ ରହିଯାଇଥିବା ମୂଳ (ରୁପାନ୍ତରିତକାଣ୍ଡ)ଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ ଗଛ ବାହାରିଥାଏ । ଘିକୁଆଁରୀ ପତ୍ରରୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ଉତ୍ପାଦ ମିଳିଥାଏ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା ମୋଟା ଗ୍ରେପା ତଳେ ମହକୁଦ ଥିବା ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ତିଳରସ ଯେଉଁଥିରୁ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଲା ପତ୍ରରେ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଥିବା ଶସ ।

ଅମଳ ନିମନ୍ତେ ଘିକୁଆଁରୀ ପତ୍ରକୁ ମୂଳରୁ କାଟି ନିଆଯାଏ । ତାପରେ ଉପରୁ ତଳ ଆଡ଼କୁ ଛୁରୀରେ ଚିରି ଏଥିରେ ଥିବା ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ତିଳରସ ନିଗିଡ଼ି ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଏ ।

ଏହାପରେ ଏହି ଶସକୁ ଗରମ କରି ଏଥିରେ ଥିବା ଜଳୀୟ ଅଂଶକୁ ବାଷ୍ପ ଆକାରରେ ବାହାର କରିଦିଆଯାଏ । ଜଳୀୟ ଅଂଶ ବାହାରିଗଲା ପରେ ଯେଉଁ ହାଲକାରୁ ଗାଢ଼ ରଙ୍ଗର ଧୂସର ଉତ୍ପାଦ ରହିଯାଏ ଏହା ଔଷଧ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥାଏ ।

ଘିକୁଆଁରୀ ସାଧାରଣତଃ ତିନିପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥାରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥାଏ ।

- ୧) କ । ପତ୍ର କାଟି
- ୨) ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତିରେ
- ୩) ମେସିନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ

କ । ପତ୍ର କାଟି

ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତବର୍ଷରେ ଅନେକ ଚାଷୀ କ । ପତ୍ର କାଟି ବିକ୍ରି କରୁଛନ୍ତି । ଏହି କ । ପତ୍ରକୁ ବିଭିନ୍ନ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ କମ୍ପାନୀ ଜିଣିଥାନ୍ତି । ଏହି କ । ପତ୍ରର ଦର କିଲୋପ୍ରତି ୨୦୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି କ । ପତ୍ରକୁ କୌଣସି ଦୂର ଜାଗାକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ ।

ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତିରେ

କିଛି ଚାଷୀ ସାଧାରଣ ଛୁରୀ ବା ଅନ୍ୟ କିନିଷରେ ଘିକୁଆଁରୀର ଶସକୁ ବାହାର କରି ବଜାରରେ ବିକ୍ରି କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହିଭଳି ଉପାୟରେ ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ଶସକୁ ବଜାରରେ ଠିକ୍ ମୂଲ୍ୟ ମିଳେନାହିଁ । କାରଣ ଏହା ଔଷଧୀୟ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଅଛି । ଯଦିଓ ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଶସ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଚାଷୀ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହି ଉତ୍ପାଦନ ରପ୍ତାନୀ ନିମନ୍ତେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଚାହିଦା ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶସକୁ ଯଦି ଦେଢ଼ଘ । କାଳ ଖୋଲା ରଖି ଦିଆଯାଏ ତେବେ ଏହାର ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ଓ ଏହା ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ହୋଇଯାଏ ।

ମେସିନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ

ମେସିନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଘିକୁଆଁରୀ ଶସକୁ ଉତ୍ପାଦନ କଲେ ଏହାର କେବଳ ଦେଶୀୟ ବଜାର ନୁହେଁ ରପ୍ତାନୀ ନିମନ୍ତେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବଜାରରେ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଚାହିଦା ରହିଛି । କାରଣ ଏହି ଉପାୟରେ ଉତ୍ପାଦର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ଠିକ୍ ରହିଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ସୁବିଧା ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତବର୍ଷରେ ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉନଥିବାରୁ ଚାଷୀମାନେ ସିଧା ପତ୍ର କାଟି ବିକ୍ରିକରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା କମ୍ ମୂଲ୍ୟ ପାଉଛନ୍ତି ।

ଆୟ ବ୍ୟୟ (ଏକର ପ୍ରତି)

ବ୍ୟୟ

ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ

ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି	-	ଟ. ୧୨୦୦.୦୦
ପୁଆ କିଣା	-	ଟ. ୪୦୦୦.୦୦
ଲଗାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ	-	ଟ. ୮୦୦.୦୦
ଜଳସେଚନ	-	ଟ. ୬୦୦.୦୦
ଖତ	-	ଟ. ୧୨୦୦.୦୦
ଘାସ ବଛା	-	ଟ. ୫୦୦.୦୦
ଜଗାରଖା	-	ଟ. ୩୦୦.୦୦
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ	-	ଟ. ୮୦୦.୦୦
ମୋଟ	-	ଟ. ୯୪୦୦.୦୦

ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ

ଜଳସେଚନ	-	ଟ. ୪୦୦.୦୦
ଖତ	-	ଟ. ୬୦୦.୦୦
ବେଉଷଣ	-	ଟ. ୩୦୦.୦୦
ଅମଳ	-	ଟ. ୯୦୦.୦୦
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ	-	ଟ. ୪୦୦.୦୦
ମୋଟ	-	ଟ. ୨୬୦୦.୦୦

ଦୁଇବର୍ଷରେ ମୋଟ ବ୍ୟୟ - ଟ. ୯୪୦୦ + ଟ. ୨୬୦୦ = ଟ. ୧୨୦୦୦

ଆୟ

ବାର୍ଷିକ ୬୦୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ହିସାବରେ ୨ ବର୍ଷରେ ୧୨୦୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥାଏ । କିଲୋଗ୍ରାମ ପିଛା ୩ ଟଙ୍କା ଦରରେ ମୋଟ ଟ. ୩୬୦୦୦/- ଆୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଦୁଇବର୍ଷରେ ନିଟ୍ ଲାଭ = ଟ. ୩୬୦୦୦ - ଟ. ୧୨୦୦୦ = ଟ. ୨୪୦୦୦

ଏହା ଏକ ହାରାହାରୀ ହିସାବ । କାରଣ ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷର ବଜାର ପ୍ରତିବର୍ଷ ବଦଳୁଛି । ଏଣୁ ବଜାର ଦର ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଲାଭ କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ । ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ପରେ ବ୍ୟୟ କମି ଯାଇଥିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆୟ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ ।

ଔଷଧ ଓ ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମନ୍ତେ ଘିକୁଆଁରୀର ଚାହିଦା କେବଳ ଜାତୀୟ ବଜାରରେ ନୁହେଁ ବିଶ୍ୱବଜାରରେ ମଧ୍ୟ ଦିନକୁ ଦିନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱ ବଜାରରୁ ଆମଦାନୀ କରାଯାଇଥିବା ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଘିକୁଆଁରୀର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଉପଯୋଗୀତା ଅନୁଯାୟୀ ସପ୍ତମ ସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଭାରତବର୍ଷରେ ଘିକୁଆଁରୀ ଚାଷରେ ଚାଷୀମାନେ ବିଶେଷ ଲାଭବାନ ହୋଇପାରୁନାହାଁନ୍ତି । କାରଣ ମେସିନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହାର ଶସ ନିଷ୍କାସନ ପଦ୍ଧତି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିବାରୁ କିମ୍ତାମାନ ବିକି ଅଳ୍ପ ଲାଭ ପାଇଛନ୍ତି । ଏଣୁ ଘିକୁଆଁରୀ ଚାଷ ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ବଜାର ନିମନ୍ତେ ଚାଷୀ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ବଜାର

ଘିକୁଆଁରୀର ଔଷଧୀୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ବିଶ୍ୱ ବଜାରରେ ଏହାର ପ୍ରଚ୍ଛୁତ ଚାହିଦା ରହିଛି । ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ଆମେରିକା ଓ ସମଗ୍ର ଇଉରୋପ ହେଲା ଘିକୁଆଁରୀ ଏବଂ ଏହାର ଉତ୍ପାଦର ପ୍ରମୁଖ ବଜାର ।

କେତେକ ଘିକୁଆଁରୀ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଠିକଣା

- ୧. ଏସ୍.ଏସ୍.ଏସ୍ ବାଇଓଟେକ୍ ପ୍ରା.ଲିମିଟେଡ୍
ଏ-୪୧, ଜନପଥ ଅଶୋକନଗର
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଶା-୭୫୬୦୦୯
- ୨. ଶିବ ଇଞ୍ଜିନୀୟରିଂ
ପଟେଲ ଆଭେନ୍ୟୁ ପ୍ଲଟ ନଂ- ୧୬୫
ଏଫ୍ ନଂ-୧ ରାଇଟ ଭୁଷାରୀ କଲୋନୀ
ନିୟର କୋସ୍ତୁତ ତିପୋର୍
ପତ୍ ରୋଡ୍, ପୁନେ-୪୧୧୦୩୮

-
୩. ସେରାଫିକ୍ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ହର୍ବାଲ ପ୍ରଡକ୍ଟସ୍
ଫାର୍ମ ହାଉସ,
ପେରେଡେରେଲା
ଗୁରୁ, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ
୪. ହିରନ୍ ଅର୍ଗୋକେମ୍ ଲିଃ.
ଇ/୫୦/୫୦୨/୫୦୩ ରେମି ବିଜ୍ କୋର୍ଟ
ଶାହ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଇଷ୍ଟେଟ୍,
ଅକ୍ଷେରୀ (ଓଡ଼ିଶା)
ମୁମ୍ବାଇ - ୪୦୦୦୫୩
୫. ଏ.ଏସ୍.ଆର୍. ହର୍ବାଲସ୍
୭୧/୨, ୨୧ ଏ ମେନ୍,
ମାରେନାହାଲି
ଜେପିନଗର-ଫୋନ୍-୨
ବାଙ୍ଗାଲୋର-୫୬୦୦୭୮
୬. ଉମାଲକ୍ଷ୍ମୀ
୫୦୯, ସିଦ୍ଧାର୍ଥ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ
ଅଳକାପୁରୀ,
ଉଦୋଜରା-୩୯୦୦୦୭
ଗୁଜୁରାଟ
୭. ମୋହେବ ହର୍ବାଲ ପ୍ରଡକ୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ
ଇ ୨/୩୩୩,
ଆରୋରା କୋଲୋନି
ଭୋପାଲ - ୪୬୨୦୧୬
୮. ଏସିଆଟିକ ଆଗ୍ରୋଟେକ୍
୬, ମିଲହ ନଗର, ଖାମଲା,
ନାଗପୁର-୪୪୦୦୨୫

---

୯. ଆପେକ୍ଷ୍ୟ ଏ ରପ୍ରାଇଜେସ୍
ରୁମ ନଂ ୭, ଏ, ୪ର୍ଥ ମହଲା
୪୦, ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ରୋଡ,
କୋଲକତା-୧

୧୦. ଦିନ ଦୟାଲ ଔଷଧି (ପି) ଲିମିଟେଡ୍
ଦିନ ଦୟାଲ ମାର୍କେଟ
ଏମ.ଏଲ. ବି. ରୋଡ,
ଗୁଲିୟର
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ

୧୧. ବିଜୟ କୁମାର
ରାଜ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ
ବିହାରୀୟ କାର୍ଜୁ ମାର୍କେଟ
ନିମ୍ବୁ-୪୫୮୪୪୧

